

HRADECKÝ ZPRAVODAJ

OBČASNÍK OBCE HRADEC NAD SVITAVOU

březen - duben 2019

č. 2/2019

vychází dne 7. 5. 2019

Z OBECNÍHO ÚŘADU

Poplatky za odpady

Místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů pro rok 2019 je ve výši **630,- Kč/občana**.

Poplatek je splatný do **konce června**, úhrada může být provedena v úřední dny hotově v pokladně OÚ nebo převodem na účet č. 1283338339/0800, VS 999+ číslo popisné. Od poplatku je osvobozeno třetí a každé další dítě žijící ve společné domácnosti, které v kalendářním roce platby dosáhlo nejvýše 14 let věku.

Poplatníkem je každý občan s trvalým pobytem nahlášeným v obci. Dále se platí základní poplatek za trvale neobydlený objekt.

Poplatek za psa

Poplatek za psa činí **100,- Kč za prvního a 200 Kč za každého dalšího** a je splatný do konce května.

Úhrada stejná jako u poplatku za odpady!

Vítání občánků

V sobotu 11. 5. 2019 se bude v Domě s pečovatelskou službou konat Vítání občánků. Rodiče dětí, kterých se to bude týkat, budou obeznámeni pozvánkou.

Sběr nebezpečného a objemného odpadu

Proběhne **ve čtvrtek 9.5.2018 od 10:00 do 18:00 hod., v pátek 10.5.2019 od 7:00 do 13:00 hod.** Sběrné místo: střed obce (za Formankou). **Na jiná místa po obci není možné tento odpad ukládat!!!**

Děkujeme Vám, že tyto odpady neukládáte na jiných místech obce a tím obec udržujete v čistotě a chráníte i naši přírodu.

Nebezpečné odpady - jsou odpady, které mají nebezpečné vlastnosti a nesmí se vyhazovat do popelnice, např. monočlánky, upotřebené oleje, olejové filtry, nemrznoucí a brzdové kapaliny, barvy, lepidla, ředidla, spotřební chemie z domácnosti, znečištěný textil, železné a plastové obaly znečištěné škodlivinami, ledničky, mrazničky, televizory, zářivky, akumulátory (včetně elektrolytu). Veškeré zařízení musí být kompletní, např. lednice včetně kompresoru. Pneumatiky, lepenka nejsou předmětem nebezpečného odpadu, **NEBEROU SE!!!**

Hlášení stavu vodoměrů

Žádáme občany, aby od 15.6. do 23.6. hlásili stavy vodoměrů na email:

obec@hradecnadsvitavou.cz, s přiloženým vyfoceným vodoměrem. Pokud nebude doložena fotografie vodoměru, navštíví Vás pracovník provádějící odpočty a osobně zkontroluje vodoměr a zapíše jeho stav.

Pasportizace vodovodních přípojek – žádost o spolupráci

Vážení odběratelé,
dovolte, abychom Vás jménem provozovatele vodovodní sítě požádali o součinnost při pasportizaci Vašich vodovodních přípojek - zjištění průběhu vedení vodovodní přípojky, její dimenze a materiálu, ze kterého je přípojka zhotovena. Pasportizace se koná v souvislosti s právě probíhající výměnou vodovodního řádu a následným přepojováním přípojek.

V nejbližší době Vás postupně navštíví provozní montéři a budou zjišťovat výše uvedené technické náležitosti.

Zároveň tímto způsobem důrazně vyzýváme všechny odběratele, kteří mají kovovou vodovodní přípojku, aby v souběhu s právě probíhající stavbou zrealizovali její výměnu, protože z ekonomického i technického hlediska, je nyní to nejvýhodnější období. Veškeré náležitosti o výměně vodovodní přípojky Vám na níže uvedeném telefonním čísle sdělí Ing. Tomáš Zvejška.

Pasportizace vodovodních přípojek se týká pouze nemovitostí, které jsou umístěny od obecního úřadu směrem k dolnímu konci obce a ke kostelu sv.Kateřiny.

Svým přístupem zásadním způsobem usnadníte celý průběh přepojování.

Kontaktní údaje:

Ing. Tomáš Zvejška
mistr střediska vodovodů Svitavy
Tel.číslo: 604 942 730

Srdečně Vám děkuji za součinnost a vzájemnou spolupráci.

*Lukáš Vykydal
ved. VH středisek M.Třebová a Svitavy*

Volby do Evropského parlamentu

V pátek 24. května 2019 od 14:00 hodin do 22:00 hodin a v sobotu 25. května 2019 od 8:00 hodin do 14:00 hodin proběhnou na území České republiky volby do Evropského parlamentu, při kterých se bude volit 21 poslanců z 39 zaregistrovaných kandidátních listin politických stran, hnutí a koalic. V Hradci nad Svitavou bude volební okrsek v zasedací místnosti OÚ Hradec nad Svitavou.

Na území naší republiky má právo volit každý občan České republiky, který alespoň druhý den voleb dosáhl věku 18 let. Nemohou volit pouze ti občané, u kterých nastala zákonem stanovená překážka volebního práva. Právo volit má i občan jiného členského státu Evropské unie, který je veden po dobu 45 dnů v evidenci obyvatel podle zvláštního právního předpisu, požádal o zápis stálého seznamu voličů a prokáže se ve volební komisi osobním dokladem prokazujícím totožnost. Hlasování bude občanovi České republiky umožněno poté, kdy okrskové komisi prokáže svoji totožnost a státní občanství ČR předložením platného občanského průkazu nebo cestovního pasu ČR. Hlasovací lístky obdrží voliči nejpozději 3 dny přede dnem voleb, tj. do 21. května. Volič, který neobdrží hlasovací lístky, si je v den voleb může vyzvednout přímo ve volební místnosti. Pokud se volič ve dnech voleb nebude zdržovat v místě bydliště, má možnost požádat příslušný úřad o vydání voličského průkazu. Na voličský průkaz může hlasovat v jakékoli volební místnosti na území České republiky. Volič může také ze závažných důvodů, zejména špatného zdravotního stavu, hlasovat doma.

Volič ve volební místnosti obdrží úřední obálku a za zástěnou do ní vloží 1 hlasovací lístek politické strany, politického hnutí nebo koalice, pro niž se rozhodl hlasovat. Na hlasovacím lístku může nejvýše u 2 kandidátů zakroužkováním vyznačit, kterému z kandidátů dává přednost.

Noc kostelů 2019

letos se uskuteční v pátek dne 24.5.2019. Chtěli bychom tímto všechny pozvat do kostelů a kaplí ve Svitavách i u nás v Hradci nad Svitavou. Program bude vyvěšen na plakátech nebo lze vyhledat na www.nockostelu.cz.

V Hradci nad Svitavou v kostele sv.Kateřiny bude tento program:

18.00 h Mše svatá
18.45 h - 20.45 h Prohlídka celého kostela s možností zapálení svíčky u sochy blahoslaveného P. Engelmara
20.45 h závěrečné požehnání s poděkováním

Program na faře:

19.00 h - 20.30 h návštěva fary s občerstvením
19.30 h - 20.00 h vzpomínka na kardinála Miloslava Vlka - promítání krátkého filmu.

Srdečně zvou pořadatelé

OSLAVY

170. výročí železnice
Brno – Česká Třebová

Historická jízda vlaku
s parní lokomotivou
423.009 LÍZA

1.6.2019

4 vagony s dřevěnými sedadly, 1 služební vagon pro přepravu kočárků a kol

Česká Třebová > Opatov > Svitavy > Hradec nad Svitavou > Březová nad Svitavou > Letovice a zpět (2x)

Doprovodný program ve městech:

ČESKÁ TŘEBOVÁ

• SÍDLO SPOLEČNOSTI CZ LOKO

Den s CZ LOKO - aktivní centrum vlak, žebřík siláků, klauni z Balónkova, malování na obličej, modulová železnice, jízdy v parní lokomotivě, MUV a na šlapací drezíně, vystoupení skupiny DROPS, Leoš Mareš a jeho show.

• PARK JAVORKA

Pohádková cesta.

LETOVICE

• NÁDRAŽÍ

Dechová hudba.

• NÁMĚSTÍ

Skákací hrad pro děti, ukázka historických kol...

• ZÁMEK A ZÁMEČKÝ PARK

Děti do 18 let vstup zdarma.

SVITAVY

• NÁDRAŽÍ

Slavnostní otevření terminálu, živá hudba - swing a heligonkáři, dobové občerstvení a kostýmy, historický autobus (kyvadlová doprava na náměstí).

• NÁMĚSTÍ

Dětský den HrajemeSy – prezentace volnočasových aktivit, soutěže, skákací hrad, prezentace škol a organizací, ukázky deskových her, ZUŠ open - venkovní festival žáků, koncerty svitavských kapel, pouliční divadla, malování pro Venkovku, historická stělnice; kolotoč, půjčovna historických kostýmů, fotokoutek, festival Flér, stánkový prodej, aktivity pro seniory, večerní koncerty kapel ZBAND a Pink Panthers.

• MUZEUM A MUZEJNÍ ZAHRADE

Prohlídky výstav Železnici údolím Svitavy a Deskové a vzdělávací hry, velké kolejiště Milana Meisla (6 x 3,5 m), jízdy Síčovou parní železnici, tvořivé muzejní dílny zaměřené na železnici.

INFORMACE
Jízdní řád
www.svitavy.cz

Informace: Městské informační centrum Svitavy, e-mail: info@svitavy.cz, tel.: 461 534 300

SVITAVY

ČESKÁ
TŘEBOVÁ

LETOVICE

BŘEZOVÁ
NAD SVITAVOU

HRADEC
NAD SVITAVOU

OPATOV

ČD České dráhy
Národní doprava

SPRÁVA ŽELEZNIČNÍ
DOPRAVNÍ CESTY

PRAHA

Pardubický
kraj

Akce se koná pod záštitou
hejtmana Pardubického
kraje Martina Netolického

ZE ŠKOLY A ŠKOLKY

Zápis do 1. třídy

Dne 11. 4. 2019 probíhal v naší škole zápis do prvních tříd. K zápisu se dostavilo 15 dětí, které přicházejí z naší mateřské školy, ale přišly i děti z okolních obcí. Ve škole se o ně postaraly pohádkové postavičky, které se snažily děti rozveselit a rozptýlit jejich případnou trému. Nebylo se čeho bát. Můžeme konstatovat, že děti byly velmi šikovné, své první „velké zkoušky“ se zhostily velice dobře a odvážně. Moc se na naše nové prvňáčky těšíme.

Přednáška Dr. L. Pekařové

Dne 10. 4. 2019 navštívila naši školu erudovaná lektorka s třicetiletou praxí klinické psychologie a odborník v přednáškových aktivitách pro pedagogy, širokou veřejnost a řídicí pracovníky různých firem a školství, autorka knih „Jak žít a nezbláznit se“, „S.O.S.“ a jiné, Dr. Lidmila Pekařová. Téma, které jsme pro naši školu vybrali, bylo zaměřeno na výchovu dětí ve věku od 6 do 15 let. Dr. Pekařová svým specifickým způsobem provedla účastníky přednášky problematikou jednotlivých etap vývoje dětí, upozornila na úskalí ve výchově, se kterými se mohou rodiče setkat a radila, jak se k nim postavit. Vše podávala v humorné, ale nekompromisní podobě. Zodpověděla mnoho otázek týkajících se této problematiky. Přednáška byla prvotně určená pro rodiče žáků naší školy, ale díky malému zájmu jsme umožnili návštěvu široké veřejnosti i ze vzdálenějších míst. Přednášky se účastnilo 72 zájemců.

Školka navštívila knihovnu

Jednou za měsíc navštěvujeme s dětmi Svitavskou knihovnu.

Dětem dáváme možnost seznámit se nejen s knihou, ale zároveň u nich nenásilnou formou podporujeme vztah ke čtení a knize jako takové. Paní knihovnice si pro děti připraví pohádkový příběh, který k danému měsíci s něčím souvisí. Tentokrát to bylo ke Dni Země.

Den Země je den věnovaný Zemi, který se každoročně koná 22. dubna. Tento svátek je ovlivněn původními dny Země, které probíhaly při oslavách jarní rovnodennosti, 21. března a oslavovaly příchod jara.

V knihovně si děti poté mohou volně hrát s připravenými společenskými hrami, listovat v pohádkových knihách a dětských časopisech. Pokaždé si z knihovny společně s dětmi vybereme a půjčíme knížky, které si čteme ve školce při odpočinkové činnosti.

Solná jeskyně Svitavy

V měsíci březnu jsme pravidelně navštěvovali solnou jeskyni ve Svitavách.

Solná jeskyně je místem, kde se uklidníte a necháte na sebe působit sílu soli. Jedna terapie v solné jeskyni trvala 45 minut. Během této doby si děti hrály se solí, měly zde nachystanou spoustu báboviček, lopatek, hrabiček atd. Během této činnosti relaxovaly za doprovodu příjemné hudby, poslechu pohádky a barevného osvětlení.

Po relaxaci jsme za odměnu chodili do Sázavské pekárny na něco dobrého.

Vysoká nemocnost

V mateřské škole se velice rozšířila streptokoková nákaza, která se projevuje zelenou rýmou a rychle přechází v zánět spojivek, zánět středouší, v tom horším případě může dítě skončit i se zápallem plic nebo streptokokovou angínou. Streptokok je běžně přítomen v nosohltanu asi u 10% dospělých a 60% dětí, kteří jsou zdraví. Přenos pneumokoka se děje kapénkami, tedy kýcháním nebo kašlem. Největším problémem u nás jsou návraty nedoléčených dětí do školky. Děti nejsou po rekonvalescenci související s dobráním antibiotik. Rodiče rýmy nebo kašle „tlumí“ různými medikamenty. Povinností rodičů je také hlásit onemocnění dítěte a jeho druh tak, jak je to uvedeno ve školním řádu, se kterým byli seznámeni na začátku školního roku, a který je běžně k nahlédnutí v MŠ. Výskyt streptokokových nákaz je mezi dětmi velmi častý, ale lze jej úspěšně eliminovat. Proto žádáme rodiče o dodržování všech výše zmíněných zásad, abychom se streptokokové infekce zbavili. Tento problém jsme dokonce řešili i s Hygienickou stanicí ve Svitavách - protiepidemickým odborem, protože počet dětí z 50 nám spadl na 8.

Uvítaly bychom, i do budoucna, kdyby rodiče byli ohleduplní jednak k ostatním dětem, a také k rodičům a k celému personálu MŠ.

Velikonoční dílny s rodiči

Konečně do naší školky zavítalo jaro a s ním i Velikonoce.

V MŠ se konaly tradiční Velikonoční dílny, a kdo si chtěl udělat radost a těšit se s námi na svátky jara, určitě nechyběl.

Pro rodiče a děti jsme měli připravená „stanoviště“, u kterých si v klidu mohli vybrat, co budou vyrábět – děti mohly zdobit perníčky, které málokdo donesl až domů, vystříhnout a poskládat si zajíčka z ruličky, na dalším stanovišti se vyráběl z plastového kelímku zajíček na sladkosti

Příjemné odpoledne rychle uteklo, děti byly moc spokojené, rodiče si alespoň trochu odpočinuli a odcházeli domů se spoustou výrobků.

Za kolektiv MŠ Petra Bačovská

Historie starých bankovek z kostelní věže

Když byla v září 2016 sejmuta při opravě věže našeho kostela sv. Kateřiny bář, čekalo nás mnoho překvapení. V první řadě to byly staré písemné dokumenty a mince z dávných dob. Trochu na okraji pozornosti byly mezi nálezy staré uherské bankovky z roku 1849. Proč byly do báře vloženy, asi zůstane navždy záhadou. I tyto bankovky mají svoji zajímavou historii. Úplně v jiné souvislosti jsem se při prohlížení starých písemností a dokumentů v jedné rodině dostal k česky vytištěné listině také z roku 1849, který měl jednoslovný název Košuth. Tato listina či spíše leták se prý prodávala na poutích společně se svatými obrázky, modlitbami a lidovými či jarmarečnickými písničkami. A jak staré bankovky a leták Košuth souvisí? V roce 1848 vypukla na mnoha místech rakouské říše revoluce, kde lidé požadovali vydání ústavy a více osobní i národní svobody. Známe pražskou revoluci a boje studentů na barikádách v červnu 1848, která byla tvrdě potlačena. V tehdejších Uhrách, které byly součástí rakouské říše, povstala většina uherské šlechty i prostých Maďarů a žádali vytvoření samostatného uherského státu. To narazilo na odpor vládnoucích Habsburků. Vůdcem opozice byl Lajos Kossuth (Lajoš Košút). V březnu 1848 pronesl významný projev, v němž žádal ústavní reformy monarchie a ústavy pro jednotlivé země. Během revoluce se jeho názory radikalizovaly, takže žádal nezávislost Maďarska, za niž nakonec i bojoval. Prosadil osvobození rolníků a vytvořil dobrovolnické vojsko honvédů, hlavně proti národnostním menšinám, které se bránily proti programu maďarizace. Když císař roku 1849 vyhlásil Březnovou ústavu, vypuklo v Uhrách povstání a 14. dubna 1849 vyhlásil Košút samostatnou Maďarskou republiku se sídlem v Debrecínu. Maďarská revoluční armáda, posílená o dobrovolníky z Polska, Rakouska a Itálie, zprvu odrazila rakouskou armádu, ale když do země vstoupilo ruské vojsko, musela kapitulovat. 6. října 1849 bylo v Pešti popraveno 13 maďarských generálů a důstojníků i sám předseda vlády Batthyány. Košútovi se podařilo uprchnout do Itálie. Později se dostal do USA a Anglie, kde nadále bojoval za svůj národní program. A co se dočteme v nalezeném letáku?

Všecko zdokonalení lidské pokračuje jen zponenáhla jako po stupních ku předu až pak k pravé dokonalosti se vznese. Protož nemohl by člověk tak snadno až na ten stupeň vykročiti, žeby se opovážil korunu sv. Štěpána ukrásti, kdyby již dříve byl zlodějem nebýval.

Míníme zde vůbec vyhlášeného bojovníka svobody, Košuta, který od roku 1820 až do 1823 v Prešově (Lperies) co ožralec a karbaník, slovem co marnotratník známý byl. Jeden z jeho soudruhů jménem Emerich Berzevyzy pustým životem oslepl. Odtud přišel Košut jako Jurat čili absolvovaný právník do Peště, by zde své právnické zkoušky vykonal.

Když po skončených zkouškách se písařem stal, ztratila se při hostině, ku které také pozván byl, zlatá krabice čili pyksla, která se posléz u jedné mladé paní našla, již od něho darem dána býti měla.

V jiném odstavci text dále sděluje: V roce 1843 a 1844 vstoupila v život uherská ochranní jednota pod jeho náčelnictvím. On hospodařil s přijatými penězi dle libosti nekláda oučtu a takovýmto způsobem nemohlo se Uhrům většího štěstí dostat, jako když kalvín Košut se stal finančním ministrem. To se kozel dostal do zelí.

Pak uherská ochranní jednota vytkla sobě za účel, Industrii t. j. průmysl, fabriky a řemeslní pohyby v Rakouských ostatních krajinách potlačiti; a k témuž cíli také vloni, když se jí poštěstilo Uhersko téměř od nás úplně neodvislým učiniti ustanovili i hned na díla naše, která se tam dovážejí postaviti vyšší clo, jakož i věci, které z Uher k nám se dovážejí pro nás zdražiti, a posléz i to provésti, aby Uhry ze státního dluhu, nic, my pak všecko platili

Jsou li tedy fabrikanti, kteří by v Košutu svého vysvoboditele viděli, jsou li řemeslníci, kteří Košutovému počínání přisvědčují, jsou li u nás blázni, kteří v největším škůdci svém svého Spasitele nalézti mínějí, ať si rozvažují, co jsme řekli. Aby se finanční jeho objevily vtípy, založil Košuth obchodnickou společnost a dovedl i to, že zlopověstný Pavel Szabo, jeho největší přítel, neobmezeným direktorem bez kontroly se stal, který zfalšovav obchodní knihy, konečně s 80 000 zl. na stříbře uprchl do Paříže.

Uherské bankovky

To jest krátký přehled předešlého života onoho muže, který sobě v nynějšku zvláštního, a však zlopověstného jména dobyt. Litujeme, že se přece tolik lidu k mužovi naléze přichylných, jenž usiluje velikou říši Rakouskou stroskotati, všecky sloupy pořádku, jistoty života a jmění podvrátiti; símě ustavičných revolucí krvavých, jako ve Francouzích panují, hojně rozsívati, starou katolickou víru zničiti, celou dalekou a kvetoucí říši Rakouských zemí zpustošiti a v široký a daleký hrob ji proměnit.

Objevené bankovky odrážejí také vojenskou situaci uherských povstalců. Patnáctikrejcarová a třicetikrejcarová bankovka vytištěná v lednu 1849 v Budapešti vykazuje ještě určitou tiskařskou kvalitu. Osmikrejcarová bankovka z dubna 1849 již byla vytištěna v Komárně a kvalita tisku i papíru je nízká.

Z životního osudu Lájoše Košúta vyplývá i poučení do dnešní doby, že se svět a myšlení lidí příliš nezměnilo. Tehdy byl státními orgány považován za nepřítel monarchie a dnes je považován za jednoho z největších Maďarů. Vidíme to i dnes, kdy se všelijak přepisují a upravují životopisy známých osobností z dávné i nedávné minulosti.

Mojmír Fadrný

Vydává Obec Hradec nad Svitavou, 569 01 Hradec nad Svitavou 230
tel.: 461 548 156, e-mail: obec@hradecnadsvitavou.cz, www.hradecnadsvitavou.cz
Povoleno Ministerstvem kultury ČR, reg. č. MK ČR E 14325. Náklad 600 výtisků. Domácnostem bezplatně.
Neprošlo redakční jazykovou úpravou.
Příspěvky vyjadřují názory dopisovatelů a nemusí být vždy totožné s názory redakce

Za redakční radu: Veronika Vařejková
Příspěvky zasílejte do 20. dne každého sudého měsíce na e-mail: veronikavykydalova@seznam.cz
Tisk: Svitavská tiskárna s.r.o.

HŘEBEČSKÝ SLUNOV RAT

15.6.2019 15:00

NA MÍSTĚ
350 Kč
V PŘEDPRODEJI
300 Kč

SVITAVY: IC,
CENTRUM FABRIKA
M. TŘEBOVÁ:
IC, BUDOVA MUZEA
(KSMT)

JELLEN MŇÁGA A ŽDORP
STO ZVÍŘAT DJ MARTIN HRDINKA
COOKIES OOPS BSP PEKAŘ
OZZY OSBOURNE

HREBECSKYSLUNOV RAT.CZ

Prožijte
Svitavy

